

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/280/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

172/2016. számú (X. 13.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos¹** által 2016. augusztus 6-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2016. október 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, valamint alapjogot sértő intézkedés nem megállapítható. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. augusztus 6-án, elektronikus úton, a Testület panaszbejelentő formanyomtatványának a kitöltésével terjesztett elő panaszbeadványát, amelyben a vele szemben 2016. július 17-én foganatosított rendőri intézkedést kifogásolta.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy kiskorú gyermekeivel szeretett volna ...be, ... településre utazni nyaralás és családlátogatás céljából ez év júliusában. A férje bejelentést tett ellene a ... Rendőrkapitányságon, ahol a szolgálatos rendőrök túlreagálva intézkedtek és értesítették a határátkelőket. ...-ből ...-re tartottak a nála látogatást tett beteg édesanyjával és a két kiskorú gyermekével, amikor a férje telefonjáról D. Á. rendőr jelentkezett be és elfogatási parancsot emlegetve rémisztgette őket. A panaszos úgy véli, hogy a férje rendőrségi kapcsolatait is felhasználta ellene. D. Á. rendőrrel még aznap este az ő jelenlétében konzultált telefonon, egyértelműen tegező módban a panaszos férje. Mivel sem a gyerekeknek, sem az édesanyjának nem szeretett volna semmiféle traumát a határátkelőnél (éppen éjfélkor lett volna az autóbuszuk), visszafordultak ...-be. A panaszos úgy gondolta,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hogy immár sokadjára is utána néz a törvény adta lehetőségeinek ebben az ügyben. Ügyvédekkel, gyámhivatallal és a ... Rendőrkapitányság három alezredesi rangú szakértőjével beszélt az ügyben, akik kivétel nélkül elmondták, hogy itt valóban túlereagáltak az ügyet és nyugodtan elutazhatnak. Sajnos mindeközben a panaszos kérése ellenére sem kapott egy olyan nyilatkozatot a rendőrség részéről, amiben leírták volna, hogy az akkor és ott fogantatott intézkedés nem volt indokolt. Ugyanakkor kérte a ... Rendőrkapitányságot az általa tapasztalt rendőri visszaélés felülvizsgálatára is.

2) A panaszos 2016. augusztus 6-án terjesztette elő beadványának a kiegészítését, amely kapcsán a Testület rendelkezésére bocsátott egy 2016. augusztus 5-én kelt és a ... Rendőrkapitányság vezetőjének címzett levelet.

Figyelemmel arra, hogy az előző [1) pontban] ismertetett panaszbeadványban közölt információkat is tartalmaz a levél, így a Testület csak az új, releváns információkat emeli ki abból.

A férje a bejelentésében említést tett válóperről, amit a panaszos kezdeményezett idén és amelynek a szüneteltetését október közepéig kérték – tehát az eset kapcsán ilyen jellegű súlyosító körülmény (tényleges válás vagy gyermekelhelyezés) nem létezett és jelenleg sincs. Törvénytisztelő állampolgár, kiutazási kísérletük előtt jogász és családjogi ügyvéd ismerőseinél érdeklődött a jogaival kapcsolatban és mindenkitől azt a választ kapta (a gyámhivataltól is), hogy igenis elmehetnek a gyerekekkel a férje akadékoskodása ellenére is. A panaszos megjegyezte, hogy tenné ezt azért is, mert a férje habitusánál és betegségénél fogva (nyilvántartott sclerózis multiplex beteg) alkalmatlan arra, hogy felvállalja a gyerekeket az erdélyi tartózkodás idejére.

K. E. r. alezredes, H. Z. és T. S. alezredesek most utólag mind-mind tudnak az ügyéről és telefonos megkeresésére kivétel nélkül elmondták, hogy a férje bejelentésekor hozott intézkedéssel (határátkelők kiértesítése) túlereagáltak a rendőrök a bejelentést.

A panaszos előadta, hogy nem akarta elrabolni a saját gyerekeit, hanem elindulásuk előtt, időben informálódott a jogairól. A rendőrséggel soha nem volt dolga sem itt Magyarországon, sem Székelyudvarhelyen addig, amíg ott élt. Nem szegte meg a magyarországi törvényeket most sem és július 17-én sem, csak azért fordultak vissza a gyerekeivel, hogy megvédje őket mindenféle traumától, ami esetleg a határátkelőnél bekövetkezett volna (buszról történő leszállítás, igazoltatás, egyéb intézkedések). Sem őket, sem a velük tartó beteg édesanyját nem karta kitenni ilyen tortúrának. A panaszos erre figyelemmel végtelen állampolgárként kérte a kapitányságvezetőt, hogy állítsanak ki a részére olyan iratot, igazolást, amely azt tartalmazza, hogy a rendőri intézkedés indokolatlan volt. Anyagi kártérítést nem kért, bár a 4 db autóbuszjegy és a felutazás ...-re közel negyvenezer forintjába került. A trauma, ami a gyerekeit érte (nagyon készültek már az utazásra) az pénzben úgysem mérhető. A panaszos csupán egy hivatalos állásfoglalást kér írásban, ami szerint akkor és ott sem volt indokolt a panaszos és családja feltartóztatására kiadott utasítás.

Ezzel kapcsolatban szeretne panaszt tenni a ... Rendőrkapitányság munkatársa, D. Á. rendőr ellen. A jegyzőkönyv felvételekor, délután a férje ráhatására, rábeszélésére a férje mobiltelefonjáról zaklatta őt és rémisztgette a rendőrségi letartóztatással. Véleménye szerint a rendőr ezzel a tétellel túllépte a hatáskörét. Valamilyen korábbi ismeretség állhat fenn a feljelentő és az őt telefonon zaklató D. Á. rendőr között. Ezt azzal is alátámasztotta, hogy egy későbbi, a férje által D. Á.-sal folytatott telefonos beszélgetés (amikor éppen a kiadott

elfogatási parancs visszavonásáról konzultáltak a panaszos jelenlétében) egyértelműen tegező módban zajlott.

A panaszos erre tekintettel kéri az alezredes parancsnokot, hogy az ilyen és hasonló helyzetek elkerüléséért a vétkes állampolgárok érdekében nagyobb odafigyeléssel legyenek és amennyiben jelen írás alapján valóban a rendőrség is indokoltnak tartja, akkor vonják felelősségre D. Á. rendőrt.

3) A panaszos mellékelte a férje által, 2016. július 17-én tett bejelentésről felvett jegyzőkönyvet, amelyet 18 óra 55 perc és 19 óra között rögzítettek.

A jegyzőkönyv tartalmazza, hogy P. P. M. bejelentést tett, hogy a felesége (panaszos), aki román-magyar állampolgár, két kiskorú gyermekükkel (P. Cs. és P. Cs.) a bejelentő beleegyezése nélkül elindultak ...-ba, a panaszos édesanyjával egy ismeretlen típusú és forgalmi rendszámú gépkocsival.

A figyelmeztetések figyelembevételével, az eljáró által feltett kérdésekre válaszolva a következőket adta elő a bejelentő. A panaszossal hét éve házasok, két közös gyermekük van Cs. és Cs. A gyermekeket együtt nevelik Gy. városban, a közösen lakott lakásukban, amely egyébként a bejelentő tulajdonát képezi. A panaszossal jelenleg válóper van folyamatban, amit a panaszos kérésére a bíróság 2016. szeptember 17-ig felfüggesztett. A panaszos ...-... állampolgár, a gyermekeik magyar állampolgárok. A panaszos édesanyja jött látogatóba egy hete ...-ból. A panaszos két napja kitalálta, hogy el akar menni a gyerekekkel ...-ba. A bejelentő ebbe beleegyezett, mondta neki, hogy persze „kimehetünk”, de együtt. A bejelentő két hét múlva ér rá, mondta neki, hogy akkor kiutazhatnak. A panaszos ezt nem várta meg, a bejelentés napján 16 óra körül mehettek el, amelyet a bejelentő 16 óra 30 perckor vett észre. Valamikor kora délután az előző házasságából származó nagy fiát hívta fel a panaszos telefonon, hogy próbálja meg a bejelentőt rábeszélni arra, hogy engedje el őket ...-ba. Mikor fél öt körül hazaért, már a panaszos és a gyermekeik nem voltak otthon. Ami azért is baj, mert ha a panaszos megpróbálja vele értelmesen megbeszélni, akkor még talán bele is egyezett volna, hogy kimenjen nélküle. A panaszos tehát a beleegyezése nélkül akarja elhagyni az országot a közös gyermekekkel. A bíróság még nem döntött a felügyelet tekintetében, tehát azt a panaszossal közösen gyakorolják. A bejelentő nem írt alá semmilyen nyilatkozatot, hogy a gyerekek elmehetnek az országból nélküle, csupán a panaszossal. A bejelentő úgy gondolja, hogy az ...-i határátkelőnél akarják elhagyni az országot. A bejelentő anyósa is velük van, azt nem tudja azonban, hogy milyen kocsival mennek ki, mivel lehet, hogy más ...-on élő rokonaikkal mennek ki. Talán az is lehet, hogy más közlekedési eszközzel hagyják el az országot. Pontos információt sajnos nem tud a hatóság rendelkezésére bocsájtani. A bejelentő telefonon beszélt a panaszossal, akkor azt mondta neki nevetve a panaszos, hogy „de hát te beleegyeztél”. Ez nem igaz. A bejelentő sem szóban, sem ráutaló magatartással, sem más módon, pláne nem írásban nem egyezett bele abba, hogy a panaszos a gyerekekkel elhagyja az országot. A panaszos kb. 170 cm magas, molett testalkatú, barna hajú és szemű, különös ismertetője (sebhely, tetoválás) nincs. A fia Cs. átlagos testalkatú, korának megfelelő fejlettségű, barna hajú, barna szemű. A lánya Cs. szintén átlagos testalkatú, korának megfelelő fejlettségű, barna szemű, sötétszőke hajú. Mindkét gyermekének van személyi igazolványa, amit lehet, hogy a panaszos elvitt, ezt nem tudja, mivel otthon nem nézte meg, mielőtt a rendőrségre jött volna. A panaszos ...-ból, ... településről származik, oda akarnak menni. Pontosabb címet nem tud mondani. A rokonok közül az anyósa nevét tudja megadni, őt úgy hívják, hogy G. M. Az ügyvel kapcsolatban mást nem tudott elmondani.

A jegyzőkönyv végén szerepel az előadó megjegyzése, amely szerint az ... Kapcsolattartó Központtal és a ... Határátkelő Állomással a kapcsolatot felvették és tájékoztatást adtak a bejelentésről. A bejelentő a jegyzőkönyv felvétele közben beszélt telefonon a panaszossal, aki azt mondta, hogy ...-en vannak, oda menjen érte a bejelentő. A bejelentőt tájékoztatták, hogy amennyiben ez ebben a formában megvalósul, akkor jelezzen vissza a rendőrség felé.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a ... Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A ... Rendőrkapitányság vezetője 2016. szeptember 12-én kelt átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy 2016. július 17-én 18 órakor lépett szolgálatba D. Á. r. ftzls., az intézkedő parancsnok M. A. r. szds. volt.

A szolgálat megkezdését követően panaszosként érkezett a kapitányságra a panaszos férje (P. P.), aki azzal fordult a rendőrkapitánysághoz, hogy válófélben lévő felesége (a panaszos) a két kiskorú gyermeküket engedély nélkül elvitte. Elmondta, hogy a panaszos az utóbbi időben feszült, kiszámíthatatlan, a telefont nem veszi fel és csak annyit tud róluk, hogy feltehetőleg ...-ba tartanak, mert a panaszos ...-i származású. Attól tart, hogy a panaszos nem akar visszatérni ...-ra a gyermekekkel.

M. Á. r. szds. és D. Á. r. ftzls. megkísérelte a jogi helyzet tisztázása érdekében megállapítani, hogy a külön élő házastársak esetében – amikor még nem született bírói döntés a gyermekek elhelyezéséről és a kapcsolattartás módjának szabályozásáról – milyen feltételek fennállása esetén viheti az egyik fél a gyerekeket külföldre. Tekintettel arra, hogy a rendőrség honlapján szereplő információ szerint: *„a szülő a nem nála elhelyezett gyermeket a másik szülő hozzájárulása nélkül nem viheti külföldre, sem átmeneti, sem tartós időtartamra, sem a végleges letelepedés szándékával”*, így a fennálló helyzetet értelmezve arra a következtetésre jutottak, hogy P. P. válófélben lévő felesége, a panaszos az apa hozzájárulása nélkül nem viheti külföldre a gyermekeket. Az intézkedés jogalapját a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) és (2) bekezdései alapján, intézkedési kötelezettség terhe mellett kezdték meg.

P. P. a jegyzőkönyv felvételét megelőzően többször próbálta meg felhívni a panaszost, sikertelenül. Egy rokon közbenjárását követően hívta fel őt a panaszos. A beszélgetés ideje alatt a ... Rendőrkapitányság 14. számú hivatali helyiségében tartózkodott, jelen volt az eljáró D. Á. r. ftzls. P. P. elmondta a panaszosnak, hogy nem egyezett bele a gyerekek kiutazásába, a rendőrségen van és a határnál a panaszost a gyerekekkel fel fogják tartóztatni, jöjjenek vissza, illetve kérte a panaszost, hogy mondja meg, hogy hol vannak, odamegy értük. Mivel a panaszos nem hitte el, hogy a férje a rendőrségen van, ezért P. P. megkérte D. Á. r. ftzls-t, hogy beszéljen a panaszossal, mert neki nem hisz. D. Á. a telefont átvette, közölte a nevét, rendfokozatát és a beszélgetés pontos helyét, amelyet a hölgy kétkedve fogadott. D. Á. r. ftzls. közölte a panaszossal, hogy a férje itt van a rendőrségen, nagyon aggódik a gyerekekért és beszéljék meg a helyzetet, mert neki is az a meggyőződése, hogy a férj írásos engedélye nélkül a gyerekek nem vihetők külföldre. Kérte azt is, hogy mondja meg, hogy merre van, de erre nem volt hajlandó, így nem volt módja meggyőződni arról, hogy a gyermekek jól vannak.

Tájékoztatta a rendőr a panaszost, hogy P. P. bejelentése nyomán körözésük kerülhet kiadásra és tájékoztatta a körözés és annak következményeinek mibenlétéről, de a beszélgetés során a panaszost nem fenyegette meg.

Tekintettel arra, hogy P. P. még a bejelentés napján, 22 órakor tájékoztatta a rendőrséget, hogy találkozott a feleségével és a gyermekeivel ...-en, útban vannak ...-be, érdemi intézkedés foganatosítására nem került sor.

D. Á. r. ftzls. D. Á. és P. P. 25 évvel ezelőtt közös lakhelyük okán már megismerték egymást, ezért beszéltek egymással tegező módban, de az esetet megelőzően nagyon régen nem találkoztak, és az eset óta sem beszéltek egymással. Az intézkedés során D. Á. megkísérelt a lehető legkörültekintőbben a gyermekek érdekében eljárni és a gyerekeknek a legkisebb traumát okozva a helyzetet megoldani. A bejelentéssel kapcsolatosan pártatlanul, elfogulatlanul jártak el.

A panaszos 2016. augusztus 11-én iktatott, kézzel írt, a rendőrséghez postán eljuttatott levélben tett panaszt a fenti rendőri intézkedés miatt, amely alapján [...] számon a kapitányságvezető utasítást adott a panasz kivizsgálására. A kivizsgálás során sor került az érintett rendőr által a panaszolt esemény tekintetében jelentés készítésére, illetve parancsnoka O. L. c. r. alezredes, alosztályvezető parancsnoki kivizsgálást készített az esetről. A parancsnoki kivizsgálás megállapította, hogy a bejelentés alapján kiskorú gyermekek eltűnése nem állapítható meg, körözés kiadására nem volt mód, de erre nem is került sor az ügyben. A panaszeljárást a Testület megkeresését követően felfüggesztették az Rtv. 93. § (3) bekezdésére tekintettel, amelyről a panaszost a végzés postai úton történő megküldésével egyidejűleg telefonon is tájékoztatták.

2) D. Á. r. ftzls. 2016. szeptember 4-én kelt jelentésében előadta, hogy szolgálatát 2016. július 17-én 18 órakor kezdte M. Á. r. szds. intézkedő parancsnokkal. A szolgálat megkezdését követően panaszosként érkezett a kapura P. P., aki azzal fordult a rendőrséghez, hogy két kiskorú gyermekét az ő engedélye nélkül elvitte a felesége (panaszos), akivel válófélben vannak, rossz a viszonyuk. Elmondta, hogy a panaszos az utóbbi időben nagyon feszült, kiszámíthatatlan, furcsa a viselkedése. Az említett napon, délután ment haza, akkor már nem találta otthon a panaszost és a gyermekeit, próbálta hívni a panaszost telefonon, de az nem vette fel, így a gyerekekről, illetve a feleségéről nem tud semmit, annyi információval rendelkezik, hogy feltehetően ...-ba tarthatnak, mert a panaszos ...-i származású. Többször kétségbe esve, aggódva megerősítette, hogy nem engedte meg a feleségének, hogy a gyerekeket elvigye, nélküle, az ő beleegyezése nélkül pedig nem viheti külföldre. Attól tart, hogy ott maradnak, nem akarja őket visszahozni.

A rendőrség akkori ismereti alapján azt a véleményt osztották közösen M. Á. r. szds-sal, hogy a gyerekkorúak külföldre utazásához mindkét szülő beleegyezése szükséges, ennek megerősítéseként az internetet is böngészve több weblapon is ezt az információt találták, illetve találta (többek között ez az információ a rendőrség honlapján is megtalálható), így annak tudatában eltűnés miatti bejelentés felvétel mellett döntöttek. A jegyzőkönyv felvételt megelőzően P. P. többször próbálta hívni a panaszost, azonban sikertelen volt, majd egy rokon segítségével létrejött a kapcsolat, a felesége felhívta telefonon. A telefonbeszélgetés a ... település, ... utca 54. szám 14-es irodában történt. P. P. többször mondta, hogy ő nem egyezett bele a gyerekek kiutazásába és azt is mondta, a rendőrségen van, a határnál a panaszost és a gyerekeket feltartóztatják, jöjjenek vissza, vagy mondja meg, hogy hol vannak

és odamegy értük, valamint győzködte, hogy ne csinálja ezt, a gyerekeket ne tegye ki ennek. Mondott még többet is, de arra pontosan a rendőr nem emlékszik, a lényege ez volt. A panaszos nem hitte el neki, hogy a rendőrségen van, ezért P. P. megkérte az eljáró rendőrt, hogy beszéljen a feleségével, mert neki nem hisz. A telefont átvette a rendőr, közölte a panaszossal a nevét, a rendfokozatát és a beszélgetés pontos helyét, amelyet a panaszos kétkedve fogadott, nem hitte el ugyanis, hogy D. Á. r. fztls. rendőr. D. Á. r. fztls. elmondta a panaszosnak, hogy a férje itt van benn náluk, nagyon aggódik a gyerekekért, beszéljék meg és az ő tudomásuk szerint sem viheti külföldre a férje írásos engedélye nélkül a gyerekeket. Erre a panaszos azt mondta, hogy a férje megengedte, de ezt P. P. cáfolta, a telefonban a rendőr előtt többször elmondta neki. Kérte őt a rendőr, hogy mondja meg, hogy merre van a gyerekekkel, de ezt nem volt hajlandó megtenni, így arról, hogy jól vannak, meggyőződni a rendőr nem tudott. A panaszosnak azt is elmondta, hogy a férje valóban itt van és megteszi a bejelentését és annak folyamányaként körözésük kerülhet kiadásra. A panaszos megkérdezte a rendőrt, hogy mit jelent a körözés és mi a következménye, amely kapcsán elmondta neki a rendőr, hogy a körözött személyt elfogják és előállítják a rendőrségre, ha az indokolt. Ezután sem közölte a tartózkodási helyüket a rendőrrel a panaszos, továbbra is kérte őt a rendőr, hogy a gyerekeket esetlegesen ilyen traumának ne tegyék ki, beszéljék meg a férjével, de erre nem reagált. A beszélgetés azzal zárult, hogy a férje megteszi a bejelentést, amely után körözés kerülhet kiadásra. Ekkor beszélt a rendőr a panaszossal először és utoljára pár percet, nem zaklatta őt, a zaklatás törvényi tényállását sem merítette ki, mivel másként nem tudta felvenni vele a kapcsolatot; ezért került sor a kapcsolatfelvételre a férj telefonján keresztül. A rendőr határozottan állította, hogy letartóztatás szóhasználatú „fenyegetés” biztosan nem hangzott el tőle, mivel tudja mi is az és arra nem kerül sor, ezt a férjtől hallhatta, vagy így értelmezhetette.

A rendőr az M-TIK-et is tájékoztatta a bejelentésről, az intézkedő parancsnokkal a határátkelőkkel felvették a kapcsolatot, hogy amennyiben körözés kerül kiadásra, arról elsőként őket értesítik. Ezután került sor P. P. bejelentésének a felvételére, tehát csak feltételes módban zajlott a telefonbeszélgetés a rendőr és a panaszos között, nem is mondta, illetve nem is mondhatta, hogy ki van adva a körözés. A bejelentés felvételét M. Á. r. szds. hajtotta végre, közben P. P-t telefonon hívták és mondták neki, hogy a feleségét és a gyerekeket valahol ...-en fel tudja venni, menjen értük. A rendőr megadta neki a telefonszámot, kérte őt, hogy ha meg vannak a gyerekek, akkor mindenképpen jelezzen vissza azon, remélik, hogy minden rendben lesz, és akkor nem kell körözést sem kiadni. P. P. elment, majd pár óra múlva hívta a rendőrt telefonon, hogy minden rendben, épségben megvannak a gyerekek és a felesége, köszöni a segítséget. Erről szintén M. Á. r. szds. feljegyzést készített az ügyben.

D. Á. r. fztls. jelentése végén előadta, hogy tegező viszonyban áll P. P-rel, mivel kb. 25 éve ismeri, ...-i lakos volt ő is, nagyon régen nem találkoztak, valamint az eset óta sem és nem is beszéltek sem személyesen, sem pedig telefonon. Aggódva kérte a rendőrség segítségét a gyermekei miatt, akiket nagyon szeret és ezt többször hangoztatva még képeket is mutatott róluk a rendőröknek. Nemsokára három gyermekes családapaként átérezve a helyzetet, a tehetetlenségét, hova is tudna fordulni ilyen esetben az ember, ha nem a rendőrséghez. A rendőr ennek kapcsán azt gondolja, hogy a csatolt több weboldalon talált ismertető által megerősítve, valamint az intézkedő parancsnokkal egyetértésben és tudtával a gyerekeknek a legkisebb traumát okozva próbálták a rendőrök a helyzetet megoldani. Mivel nem derült ki a jegyzőkönyv felvétel előtt P. P. elmondásával és a feleségétől sem a kinn tartózkodás oka, időtartama, valamint a rossz viszony és a válás körülményeiből arra is lehetett következtetni, valamint már több példa is volt arra, hogy az ország elhagyása után nem térnek vissza, így ezen lehetőség is fennállt, ezért úgy gondolja a rendőr, hogy az intézkedésük nem volt

megalapozatlan. Sajnálatos módon volt már arra is példa, hogy válófélben lévő vagy más mentális problémával küzdő szülő magában, valamint gyermekében is kárt tett, tragédia következett be, amely talán megelőzhető lett volna. Amennyiben a másik fél jött volna be a problémájával, ugyanúgy minden tőlük telhetőt és ugyanígy jártak volna el, mert pártatlanok és annak kell lenniük részrehajlás nélkül.

3) O. L. c. r. alezredes, helyszínelő alosztályvezető 2016. szeptember 6-án kelt jelentésében rögzítette, hogy a panaszos beadványát megtekintette és azzal kapcsolatban D. Á. c. r. ftzls-sal jelentést készítettett, illetve őt szóban is meghallgatta.

A rendelkezésre álló iratok és adatok alapján megállapította, hogy D. Á. c. r. ftzls. 2016. július 17-én 18 órától 2016. július 18-án 6 óráig teljesített szolgálatot a ... Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Helyszínelő Alosztályon. A szolgálata ellátása alatt érkezett a ... Rendőrkapitányságra P. P. bejelentő, mert a felesége (panaszos) és két közös gyermekük a lakásukból – a beleegyezése nélkül – elindultak Romániába. A bejelentőt szóban meghallgatta D. Á. r. ftzls., aki előadta, hogy válókeresetet nyújtott be a feleségével, de a párja annak felfüggesztését kérte 2016. szeptember 17-ig. A gyermekek felügyeletének jogát közösen gyakorolják. A felesége nem kért tőle engedélyt, hogy a gyermekeket külföldre vigye és aggódik, hogy nem akar velük hazatérni, ...ban fognak maradni.

Tekintettel a fentiekre, egy bejelentési jegyzőkönyv felvételére került sor, amelyet M. Á. c. r. szds. rögzített. A bejelentés alatt P. P. – egy rokona közbenjárásával – beszélt telefonon a panaszossal, aki nem volt hajlandó elárulni a tartózkodási helyüket. A bejelentő kérésére D. Á. r. ftzls. a telefont átvéve beszélt a panaszossal és tájékoztatta őt, hogy a férje bejelentésének tartalmától függően körözésük kerülhet kiadásra és elmagyarázta ennek következményeit. A panaszos reakciója az volt, hogy a férje engedélyt adott az utazásra és, hogy nyugodtan tegye meg a bejelentést.

A rendőr kollégák tájékoztatták a TIK-et, az ... Kapcsolattartó Központot, valamint a ... Határátkelő Állomást, hogy a kapitányságukon történt egy bejelentés a fenti tartalommal. A jegyzőkönyv felvétele során a bejelentő még a nejével beszélt telefonon, aki mondta neki, hogy menjen értük ...-re, mert ott tartózkodnak. Pár órával később P. P. jelezte, hogy a panaszost és a gyermekeit megtalálta, minden rendben van.

Az ügygel kapcsolatban a panaszos panaszt fogalmazott meg, amelyben előadta, hogy csak azért nem utazott ...-ba, mert a férje bejelentésével kapcsolatos – esetlegesen bevezetésre kerülő – intézkedésektől akarta megkímélni a gyermekeit. Kérte az ügy körülményeinek, illetve ezzel kapcsolatban D. Á.-sal szembeni panaszának kivizsgálását.

D. Á. r. ftzls. jelentésében leírta, hogy valóban, a régi időkből ismeri P. P-t, mert mindketten Győrzámolyon éltek, viszont nagyon régen nem beszéltek, nem találkoztak egymással. Az ügyben történt intézkedéseit nem határozta meg, mert bárki, aki a rendőrségre jön segítséget kérni, annak a segítséget megadja. A rendőr jelentése és szóbeli meghallgatása alapján, a bejelentés felvétele előtt a panaszos és a gyermekei kiutazásáról nem állt minden információ a rendelkezésére, – még a jegyzőkönyv felvétele alatt is történtek telefonbeszélgetések P. P. és a panaszos között – valamint P. P-n látszott az aggodalom, így az aktuális helyzethez igazodva próbált tájékoztatást adni mindkét fél számára a rendőr.

O. L. c. r. alezredes a rendelkezésére álló iratokból megállapította, hogy a válóper szünetelésére és gyermek-elhelyezési végzés hiányában – hogy a bejelentés alapján nem beszélhetek eltűnésről, a körözések esetleges kiadása nem lett volna jogszerű, de ez nem is történt meg az ügyben. A magyar jogszabályok javasolják a szülői írásbeli hozzájárulást a külföldi kiutazáshoz kiskorú személy esetében, attól a szülőtől, aki az utazáson nem vesz részt, de ez nem kötelező érvényű, viszont más országokba történő beutazáskor, a külföldi hatóságok kérhetik.

O. L. c. r. alezredes által megállapítottakra felhívta D. Á. c. r. ftzls. figyelmét és utasítást adott részére, hogy hasonló esetben a bünyügyi készenléti parancsnoknak jelentse a bejelentő által elmondottakat és az ő utasítása alapján hajtsa végre a meghatározott feladatokat. D. Á. c. r. ftzls. részéről, a szolgálatai ellátása során soha nem tapasztalt részrehajló intézkedést és meglátása szerint, ez jelen ügyben sem megállapítható.

Az ügygel kapcsolatban fegyelmi eljárás elrendelését nem indítványozta.

4) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott különféle weboldalokról kinyomtatott képernyő fotókat. Az első felvétel a police.hu kiskorúak kiutazásával kapcsolatos tájékoztatást tartalmazza, a második a bebikkicsikesnagyok.hu gyermek külföldre vitelével kapcsolatos tájékoztatást nyújtja, a harmadik az mfa.gov.hu beutazás ...-ba információkat mutatja, facebook csoport utazás kiskorú gyermekkel információt rögzítik és egy szülői hozzájárulás kiskorú külföldi utazásához mintadokumentumot.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy részrehajló módon került a rendőrséggel interakcióba és a részére nyújtott tájékoztatás téves volt és félelemkeltő.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a rendőrség által, a panaszos részére nyújtott tájékoztatást vizsgálta meg.

A panaszos tényelődása szerint egy bizonyos D. Á. rendőr őt a férje mobiltelefonján hívta fel, miközben útban volt két kiskorú gyermekével és beteg édesanyjával ...-ba, hogy ellene körözést adtak ki, így nem engedik, hogy az országot elhagyja, hiszen már a határátkelőket is értesítették.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos előadása nem fedi a valóságot, hiszen először is nem a rendőr hívta őt, hanem a férje, hiszen ő a rendőrségen eközben bejelentést tett. A panaszos nem hitte el, hogy a férje a rendőrségen tartózkodik és a férje azért, hogy

meggyőzze a panaszost arról, hogy valóban a rendőrkapitányságon van, átadta a telefont a rendőrnek, hogy vele beszéljen a panaszos, ha neki nem hisz. D. Á. r. ftzls. előadta jelentésében, hogy ő a panaszosnak nem mondta azt, hogy körözés van érvényben vele szemben és nem fenyegette meg azzal, hogy nem hagyhatja el az országot, nem értesítették a határátkelőket. A rendőr előadása szerint ő feltételes módban beszélt, hogy amennyiben többszöri kérdésre nem mondja meg, hogy hol van és, hogy a gyermekek jól vannak, akkor a legvégső esetben adnak ki körözést vele szemben, amelynek a jogkövetkezménye az elfogás, előállítás és az, hogy nem hagyhatja el az országot.

Az Rtv. 1. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése. A (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését; a 10. pont alapján őrzi az államhatárt, megelőzi, felderíti, megszakítja az államhatár jogellenes átlépését, ellátja a hatáskörébe utalt idegenrendészeti és menekültügyi feladatokat.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés alapján a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdés értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáférőknek a tőle elvárható felvilágosítást megadni. Ezt egészíti ki a hivatkozott jogszabályhely (2) bekezdése, amely alapján a magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőr által nyújtott tájékoztatás tartalmának megállapítása kapcsán a Testület egymásnak ellentmondó tényelődásokat tapasztalt, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, ezért nem tudott kialakítani egy olyan történeti tényállást, amely alapján érdemben megvizsgálhatta volna a kifogást. **Ezen körülményre figyelemmel a Testület csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a sérelme nem megállapítható.**

2) A Testület ezt követően a részrehajló rendőri fellépésre vonatkozó kifogást vizsgálta meg.

A panaszos állítása szerint a vele szembeni rendőri intézkedésre részrehajló módon került sor, amely abban nyilvánult meg, hogy a férje mobiltelefonján hívta őt fel a rendőr, akiről utóbb kiderült, hogy a férje ezzel a rendőrrel tegező viszonyban van.

A rendőrség a rendőri intézkedés részrehajló voltát egyértelműen visszautasította, figyelemmel arra, hogy nem a rendőr hívta fel a panaszost, hanem a férje beszélt vele, aki megkérte az intézkedőt, hogy beszéljen a panaszossal annak érdekében, hogy igazolja azt, hogy a férj valóban a rendőrkapitányságon belül tartózkodik, hiszen épp a bejelentését rögzítik. A rendőr egyébként nem tagadta azt, hogy tegező viszonyban állna a panaszos férjével; előadta, hogy 25 éve egy településen laktak, de azóta nem találkoztak és a sérelmes eset óta sem beszéltek. Valóban tegező viszonyban áll a panaszos férjével a régebbi ismeretségre tekintettel, de nem intézkedett részrehajlóan. Sosem foganatosított intézkedést részrehajló módon és ugyanígy folytatta volna le az intézkedést, ha a panaszos jelenik meg a kapitányságon ugyanebből a célból akkor is így intézkedett volna. A rendőr továbbá előadta, hogy amint a tényállás tisztázódott úgy nem adtak ki körözést, hanem felvették a bejelentő által előadottakat, arról jegyzőkönyvet készítettek és telefonon keresztül – a bejelentő kérésére – vették fel a kapcsolatot a panaszossal.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése tartalmazza a részrehajlásmentes rendőri intézkedés alapvető követelményét, így eszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hívás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlóan minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kikerkezésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Testület az intézkedés során felmerült egyéb körülményeket is megvizsgálta, azonban nem tudott olyan többletkörülményt feltárni, amely alátámaszthatná volna az intézkedés részrehajló voltát. Álláspontja szerint az, hogy a panaszos férje, mint bejelentő és az egyik rendőr régebről ismerte egymást nem determinálta a rendőri intézkedés lefolytatásának a minőségét, így a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy **a rendőrség a panaszossal szemben nem járt el részrehajlóan, így nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.**

IV.

A Testület véleménye szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a sérelme a részére nyújtott tájékoztatás kapcsán nem megállapítható, tekintettel arra, hogy a tényelőadások között feszülő ellentmondásokat a Testület nem tudta feloldani, így nem tudott kialakítani egy olyan történeti tényállást, amely alapján a kérdést érdemben megvizsgálhatta volna. A részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó panaszosi állítást a Testület nem találta megalapozottnak, így álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem sérült.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést fogatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2016. október 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET